

FĂGAŞURI ÎN APUSENI

De la primul pas pe plaiurile Apusenilor, tulnicul se auzi aevea. Uimit, roteam privirea. De unde ?... Ascuns în cuta muntelui, buciumul da glas străbunului obicei. La început, oprit în loc, cu gîtul întins, căutam să prind zvonul pămîntului. Peste culmi şi văi am găsit dezlegarea. Pe un tăpşan, băietanul în alb şi negru îşi rostea păsul, din fibra seculară. Şi oriunde aş fi fost, mă ajungea chemarea-i gravă, cu note pornite din scoarţa naturii.

Mă strecuram în măruntaiele pămîntului. Acolo, în adîncuri fără afund, ace de gheaţă îmi luminau calea. Adăstam îndelung la Scărişoara şi parcă Bach vibra din tuburi uriaşe.

Drumuri fără popas. Zăvozi blajini la stîne primitoare.

...Din buză crăpată a stîncii ţîşnea şuvoiul viu. Asistam lîngă izbucul Ponor, la naşterea apei. În salturi gălăgioase, se rostogolea fără maluri. Îi urma firul luminos, pierzîndu-mă în căutări. Dispărea fără veste, neţinînd seama de canoane. Aşa am descoperit scorburile. Locuri nevăzute; ştiute de nimeni.

Ajuns în crucea zilei, urcam grohotişul dur al dolinelor şi pereţii aproape verticali. Imensul portal sculptat în forme halucinante deschidea poteci urzite în milenarul fenomen carstic. Ferestre naturale, peşteri rătăcite-n beznă, bolţi monumentale.

Nu departe, trepte cioplite înadins duceau în grota cu nume de faclă. Pe limba de gheaţă zvîrlită spre cer se înnodau curcubee. Uriaşa stalagmită ne cîntărea uimirea. Eram în peştera Focul Viu cu brîu de ferestre naturale. Seara, la pălălaia din vreascuri încropită în grabă, slănina se frigea în vîlvătăi albastre.

De undeva, din străfundul pămîntului, rădăcini adînci ridicau ram mîndru spre poarta tăcerilor cuvîntătoare. Gorunul lui Horia străjuia neclintit în cumpăna vremii, peste troiţa de veghe a lui Avram Iancu.

Înscriindu-se în curba văzduhului, săgetătorul despică o minută cuşma înnoptării.

Şi la ceas tîrziu, a căzut o stea...

A. GHEORGHIU

Impresionistul Degas, prieten cu Zola, este unul din primii pictori moderni care se simt atraşi de lumea stadioanelor şi hipodromurilor.
Edgar Degas (1834 — 1917) „LA CURSE"

EMILE ZOLA ŞI REACŢIA ÎMPOTRIVA SEDENTARISMULUI

„Franţa cunoscuse cu Amoros şi Clias o perioadă de interes pentru educaţia fizică şi chiar de efervescenţă în acest domeniu. După dispariţia lor, intervine o mare pauză, cînd interesul pentru educaţia fizică scade pînă aproape de anihilare".

Acest citat din C. Kiriţescu (Palestrica, partea a IV-a, cap. IV, pag. 345) mi se pare semnificativ pentru a-mi începe rîndurile acestea dedicate într-un anumit fel şefului naturalismului în literatură, Emile Zola.

Într-adevăr, mijlocul secolului al XIX-lea, în Franţa, nu este deloc favorabil preocupărilor pentru cultivarea corpului. Clasele mijlocii ale ţării subapreciau mişcarea, educaţia fizică şi sporturile.

Emile Zola (1840—1902), este printre puţinii care s-au ridicat împotriva stării de lucru existente. Aprig adversar al superbei izolări care era specifică literaţilor contemporani lui, Zola se aruncă în vîltoarea frămîntărilor sociale, atacînd cu vehemenţă, pledînd cu ardoare. Episodul procesului Dreyfus este bine cunoscut, la fel ca bătălia pe care a dus-o Zola pentru apărarea pictorilor damnaţi. Mai puţin cunoscută este atitudinea pe care a luat-o el faţă de educaţia fizică.

În articolul pe care-l publică la Paris în 1879 — **„La litterature et la gymnastique"** — el face un aspru rechizitoriu atitudinii quasi-generale de moleşeală, de sedentarism, în care se complăceau intelectualii francezi, în marea lor majoritate.

După el, rapida dezvoltare a maşinismului, civilizaţia industrială deci, a dus la neglijarea aproape totală a cultivării corpului uman. **„Boala progresului"**, cum o numeşte Zola — a cuprins generaţia sa şi o subminează irevocabil. **„Nervii se dezvoltă în detrimentul muşchilor** — spune el — **şi aceştia slăbiţi nu mai pot susţine maşinăria umană. Echilibrul dintre corp şi spirit s-a distrus. Ar fi bine să ne mai gîndim şi la acest biet corp, pînă mai este timp".**

Iată soluţia pe care o vede Zola : **„Ar fi de dorit ca întregul Paris, la fel ca şi vechea Spartă, să iasă pe Cîmpul lui Marte şi să execute alergări, aruncări de suliţă şi disc".**

De asemenea, spune el, trebuie să se facă apel la popor, ca acesta să inunde sălile de gimnastică şi stadioanele. Concluzia la care ajunge Zola este sintetică : **„Exerciţiile fizice sînt o necesitate".**

Peste puţină vreme, printr-o fericită coincidenţă sau printr-o logică firească, tot un francez, Pierre de Coubertin, reînvie ideea olimpianismului în lume.

În 1900 Parisul va organiza a doua ediţie a Jocurilor Olimpice moderne. Într-un fel ideile lui Zola se împlineau : flacăra aprinsă în vechea Eladă se aprindea din nou şi poate pentru totdeauna în lume.

Dorin ALMAŞAN

CINE ŞTIE BOX... CÎŞTIGĂ !

În ideea popularizării boxului în rîndurile tineretului şi, în special, al elevilor din şcolile profesionale, Comitetul judeţean Sibiu al U.T.C., în colaborare cu Comisia judeţeană de box de pe lîngă C.J.E.F.S. Sibiu, a organizat la cinematograful „Pacea" un concurs cinematografic cu tema : „Boxul românesc de-a lungul anilor". Au fost prezentate secvenţe din întîlnirile internaţionale susţinute de pugiliştii noştri, concurenţii trebuind să arate ce ştiu în legătură cu meciurile şi boxerii respectivi.

Au fost de faţă peste 500 de elevi. Cinci dintre ei au intrat în concurs, dovedind temeinice cunoştinţe în materie de box.

În final, ordinea primilor trei clasaţi a fost următoarea : *1. Gabriel Cristea* (Liceul „Octavian Goga"), 200 de puncte, *2. Florin Şerb* (Şcoala profesională U.P.A.) 195 p. *3. Valer Moldovan* (Grupul şcolar Independenţa) 175 p.

Un concurs asemănător se va desfăşura şi la Mediaş, după care va avea loc o întrecere între cîştigătorii celor două concursuri.

Ilie IONESCU, coresp.

REFLECŢII... ASTRONOMICE

• Să aperi în condiţii de imponderabilitate, trebuie să fii portar, nu glumă ! În orice caz, superior unuia care nu-i în stare să apere în condiţii... terestre.

• Ce decizii ar putea să dea un arbitru pe Lună, cînd nici pe Terra nu-i cu picioarele pe pămînt ?

• Nu înţeleg. Sînt două echipe din aceeaşi categorie şi, totuşi, întîlnirile lor înregistrează scoruri astronomice !

• Ce n-ar da fotbaliştii să se poată corecta traiectoria ca la o navă spaţială ! Poate cu timpul... cine ştie !

• A existat pe pămînt o echipă cu numele „Venus". O fi şi pe Venus o echipă cu numele „Pămînt" ?

Barbu ALEXANDRU

LACRIMA DIN ULTIMUL MINUT...

Duminică mohorîtă de toamnă.

PORTARUL, plin de noroi din cap pînă-n picioare, îşi furişa privirile spre cronometrul stadionului. Mai rămăseseră doar cinci minute de joc, şi echipa lui, luptînd din greu cu terenul străin şi galeria înfocată, reuşise să evite golul, pînă acum...

Vîntul şuiera pe lîngă urechile sale, stropii reci de ploaie îl izbeau peste faţă, dar PORTARUL rezista pe poziţii ca o barieră neînduplecată. Frecîndu-şi pumnii îngheţaţi striga spre apărătorii săi : „Luaţi, omul !" Apărase formidabil, uluind stadionul şi exasperîndu-i pe înaintaşii echipei gazdă, cu intervenţiile sale. Acum, balonul plutea din nou ca o pasăre de pradă peste careul său, pîndit mereu de atacanţi furioşi, dornici să-l vadă în plasă... PORTARUL se smuci din noroi şi cu un salt ager respinse din nou. Apoi, răsuflă uşurat. Echipa sa pornise la contraatac. Cît o mai fi pînă la sfîrşit ? Privi din nou ceasul : trei minute, numai trei... „Curaj, băieţi !" strigă el din nou, pregătindu-se să întîmpine o altă şarjă. Tăvălugul se rostogolea iarăşi spre el, dar în clipa următoare, PORTARUL ţîşni ca o panteră „suflînd" mingea din faţa atacantului central. Auzi scrîşnetul măselelor sale, îi întîlni privirile înnegurate de furie şi disperare, dar, surd la vaietul tribunelor, degajă lung...

Şi, parcă, întrezări prin ploaia deasă sfîrşitul... Fluierul final, strigătele de mulţumire ale colegilor de echipă, epuizaţi şi ei de crîncena încleştare, şi apoi momentul cînd se contopi şi el cu ei în grămada aceea de trupuri pline de noroi, care se rostogolea pe gazonul stadionului...

Dar pînă atunci mai rămăsese un minut !... Şi iată, balonul se îndrepta iarăşi spre el, urmărit de o grămadă de tricouri... „Hei, băieţi, ce se-ntîmplă ? Tonca, Tonca, omul acela e liber..." Dar strigătul îi îngheţă pe buze. Într-o clipită, mingea ajunsese exact în locul acela de care se TEMUSE el. Mai zări chipul îndîrjit al atacantului, auzi o plesnitură şi înţelese că balonul pornise ca din tun, de la şapte metri, tocmai acolo... ah, de ce tocmai acolo ? Ţîşni disperat ca să-l ajungă. Dar balonul TRECUSE... De mult... Se prăvăli în noroi şi auzi ca prin vis, urletul uriaş de satisfacţie al stadionului...

Îi zări pe coechipieri prăbuşindu-se ca seceraţi de gloanţele disperării în iarba udă. Înţelese totul. Balonul viclean se află în plasă ! O lacrimă se amestecă cu noroiul şi ploaia turbată care-l împroşca parcă cu stropii ei, drept în inimă... Era o lacrimă micuţă... dar ce mare tristeţe aduna în ea... Iar această lacrimă curată a portarului Vasile Suciu căzuse exact pe locul, unde cu o săptămînă mai înainte, un alt portar, Constantinescu, de la Dinamo, lăsase o altă lacrimă de tristeţe...

Ambii portari fuseseră învinşi în ultimul minut, la Constanţa...

M. GEORGE

FOTBALUL FEMININ

• **Fotbalul le-a făcut pe femei mai înţelepte !...**
Timp de o oră plus 10 minute pauză, nu sînt invidioase pe modelele de îmbrăcăminte purtate de colege...

• **Fetele ar putea juca bărbăteşte, dar, nu vor...**
Şi nu vor, pentru că nu pot renunţa la gîndul măritişului.

• **Femeile sînt mai puţin afectate că stau pe banca rezervelor.**
Înseamnă că sînt considerate mai... tinere.

• **Nu înseamnă că dacă o fotbalistă evoluează pe post de „libero"** trebuie neapărat să fie... nemăritată.

• **Federaţia de fotbal va avea dureri de cap în legătură cu transferul fetelor de la o echipă la alta, pentru că :**
Nu poate folosi paragraful cu... „satisfacerea stagiului militar"... Oricum, va trebui să recurgă la formula : „consimţi de bună voie şi nesilită de nimeni ?!..."

• **În concluzie :**
Bărbaţi ! Însuraţi-vă cu fotbaliste ! Veţi avea avantajul de a nu fi umiliţi „că trăiţi sub papuc", ci admiraţi „că rezistaţi sub... crampoane".

Eugen POPIŢA

CEL MAI COMPLICAT CAMPIONAT DE FOTBAL DIN LUME

Neîndoielnic, Brazilia este ţara numărul unu a fotbalului mondial din ultimul deceniu, atît prin forţa echipei naţionale, triplă campioană mondială în ultimele patru ediţii, cît şi prin numărul mare de echipe de club cotate la cel mai înalt nivel valoric în soccerul internaţional. Pot fi amintite, în acest sens, numele unor formaţii renumite, arhicunoscute pe toate meridianele globului. O ierarhie internă a acestor mari echipe nu a putut fi stabilită niciodată, obiectiv, Brazilia neavînd pînă acum — paradoxal, dar adevărat — un campionat naţional !

Anul acesta, forurile conducătoare ale activităţii fotbalistice au hotărît organizarea primului campionat naţional al Braziliei. Măsură normală, în esenţă, dar cu o modalitate de realizare cu totul proprie, foarte complicată, vecină cu bizarul. Confederaţia sportului brazilian a stabilit — alegînd numai echipe care posedă stadioane mari şi garantează obţinerea unor reţete substanţiale — cele 20 de cluburi care vor concura la titlu. Acestea au fost împărţite în două serii — campionatul a început în august — echipele urmînd să se întîlnească o singură dată (tur). Primele trei echipe din fiecare serie se califică pentru etapa următoare. Din cele 7 echipe rămase în fiecare grupă, primele două care au obţinut cele mai mari încasări se califică. La rîndul lor, mai departe, numărul combatantelor rămase în dispută ajungînd astfel la 10. Aceste echipe vor fi din nou împărţite în două serii de cîte 5, în cadrul cărora se vor întîlni între ele după sistemul tur-retur. Primele două din fiecare serie vor forma grupa celor patru finaliste care se vor întrece între ele o singură dată, titlul de campioană revenind echipei cu numărul cel mai mare de puncte obţinute în această ultimă fază.

După cum se vede, spectatorii vor participa în mod direct la lupta pentru titlu, cel puţin în prima etapă a competiţiei. Ideea pare ingenioasă, întrucît bănuim că publicul nu se va înghesui pe stadion în cazul că echipa favorită va fi ciuca bătăilor, între numărul de puncte cîştigate şi numărul plătitorilor trebuind să existe un raport direct.

Iată, în încheiere, cele 20 de echipe angajate în primul campionat brazilian, echipe care aliniază la startul unei competiţii interne cea mai strălucitoare constelaţie de vedete : **grupa A :** Cruzeiro (Bello Horizonte), Corinthians (Sao Paolo), Vasco da Gama (Rio), Santa Cruz, Palmeiras (Sao Paolo), Curitiba, Ceara, Internacional (Porto Alegre), Fluminense (Rio), Portuguesa (Sao Paolo) ; **grupa B :** Gremio (Porto Alegre), Santos, Bahia, Sport Recife, Flamengo (Rio), America (Rio), Atletico (Minas Gerais), America (Minas Gerais), Sao Paolo, Botafogo (Rio).

Vladimir MORARU

LECŢIA DE FOTBAL...

Poate că marile satisfacţii care încălzesc inimile antrenorilor nu sînt acelea pe care le culeg pe stadioanele unde evoluează jucătorii fruntaşi. Bucuria cea mai mare este a antrenorului descoperitor de talente, a aceluia care, iniţiindu-i pe copii în tainele fotbalului, constată într-o zi că munca lui a dat roade, că unul sau mai mulţi dintre prichindeii de astăzi anunţă pe marele jucător de mîine.

Traian Ionescu a cunoscut, nu o dată, această satisfacţie. Şi iată-l lucrînd, în continuare, cu aceeaşi pasiune, în parcul Dinamo, cu copiii, fotbaliştii lui preferaţi. Sînt şi cei mai ascultători...

RĂSPUNDE Ion Poştaşu

DINU CRACIUN, COMUNA BĂRĂGANUL. Împărtăşesc părerea dv. că fotbalul feminin va lua o dezvoltare puternică. Şi poate că fetele noastre ne vor face să uităm, prin performanţele lor, decepţiile pe care ni le provoacă, uneori, băieţii. Totuşi, ni se pare prematur să înfiinţăm şi pentru fete o rubrică intitulată „Jucătoarea săptămînii". Fotbalul feminin nu datează decît de doi-trei ani. Băieţii au aşteptat... 100 de ani şi mai bine înfiinţarea unei astfel de rubrici !

V. ŢEPELUŞ, BUCUREŞTI. Acelaşi răspuns, atît la prima, cît şi la a doua întrebare : nu.

IOAN SOARE, PLOIEŞTI. Dumitru Niculae are drept de joc imediat la Dinamo. El evoluează, deocamdată, în echipa de tineret rezerve a dinamoviştilor, urmînd să-şi facă apariţia în prima echipă, în funcţie de necesităţile ei.

MANY TOLEA, CIUPERCENI. „În campionatul judeţean II, la executarea unei lovituri de la 11 metri, cînd jucătorul care a tras, a reluat mingea respinsă de portar, arbitrul a anulat golul. Ce părere aveţi ?" Că arbitrului respectiv ar trebui să i se anuleze viitoarele delegări, decizia dată ilustrînd o crasă necunoaştere a regulamentului. Golul n-ar fi fost valabil, numai dacă mingea ar fi revenit, din bară, la jucătorul care a executat lovitura de la 11 metri, iar acesta ar fi tras din nou, înscriind astfel. Dar oricare dintre ceilalţi jucători are acest drept.

IOSIF IOAN PAUL, COMUNA DRAUŞENI. 1) Ca vechi susţinător al Politehnicii Timişoara, vreţi să-i împrospătaţi memoria lui Lereter, amintindu-i că debutul în divizia A şi l-a făcut în anul 1956, pe Stadionul Republicii din Capitală, cînd studenţii timişoreni au cîştigat cu 2—1, golul victoriei fiind înscris de... Lereter. În acea vreme — tempi passati ! — „Poli" a obţinut 6 victorii consecutive asupra echipei de aur a C.C.A.-ului. 2) O infracţiune începută de un apărător în afara careului, dar continuată şi în careu, trebuie penalizată cu o lovitură de la 11 metri, în cazul cînd, în prima fază, arbitrul apreciase că era cazul aplicării legii avantajului şi nu fluierase nimic, lăsîndu-l pe înaintaş să-şi continue cursa. Eu v-am spus soluţia regulamentară, mai bine zis teoretică. În practică, de teama penaltyului, arbitrii sancţionează prima fază a infracţiunii, acordînd lovitură liberă din afara careului. Aşa a procedat şi arbitrul dv. Nu era să facă tocmai el excepţie !

Dr. SZ. Z. CLUJ. Vreţi să cunoaşteţi numele corect al campionului mondial de pentatlon modern. Onicenco, şi nu Onişcenco, cum este anunţat uneori.

ION SCHNEIDER, COMUNA BAILEŞTI. Handbalista Simona Arghir are 22 de ani. Primii paşi spre afirmare i-a făcut la Universitatea Timişoara, sub conducerea antrenorului Victor Chiţa. Acum, joacă la Universitatea Bucureşti şi, după cum aţi văzut, şi în echipa naţională.

LUCIAN POPOVICI, BUCUREŞTI. Am citit cu interes rîndurile dv. În esenţă, ele reprezintă noi sugestii pentru alcătuirea echipei naţionale de fotbal. Ştiţi cîţi jucători i-au fost recomandaţi lui Angelo Niculescu ? Aproape... 100, printre care, probabil că figurează şi jucătorul dv. preferat, Györfi, de altfel foarte talentat. Dar ce te faci cu atîtea sugestii, cînd cei care au inventat jocul de fotbal au stabilit că o echipă nu poate avea mai mult de 11 jucători ?

ŞTEFAN PECHICI, BUCUREŞTI. Nu este cel mai înţelept lucru să culegeţi informaţiile sportive din „Contemporanul", iar cele culturale din „Sportul" ! Nu trebuie, deci, confundat turneul de la Wimbledon, ce se dispută în aer liber, pe gazon (înfiinţat în 1877), cu cel de la Wembley, care are loc pe teren acoperit. Cel din urmă n-are, de altfel, decît o istorie de vreo zece ani, începută o dată cu construirea sălii respective, vecină cu faimosul stadion de fotbal.

STELA POPESCU, COMUNA MISCHIL. „Pentru început, vreau să mă prezint : Stela Popescu". Îmi pare bine. Ion Poştaşu ! Şi-acum, să vă răspund la întrebare : fotbalistul dv. preferat, Ion Naom, de la Steaua, s-a născut în Bucureşti, la 11 aprilie 1951. Înainte de a fi legitimat la Steaua, a jucat la Metalul Bucureşti. Toate acestea şi multe altele, le ştiu de la el. Numai înălţimea n-a vrut să mi-o spună !

Ilustraţii : N. CLAUDIU

JOCURILE OLIMPICE DE IARNĂ

CHAMONIX 1924

O „SĂPTĂMÎNĂ A SPORTURILOR DE IARNĂ" consacrată ca prima ediţie a JOCURILOR OLIMPICE ALBE

● 294 de concurenţi din 17 ţări la primul start olimpic ● Doi campioni extraordinari ● Succesul impresionant al primei mari manifestări internaţionale a sporturilor de iarnă

PRIMELE JOCURI OLIMPICE DE IARNĂ

Locul : Chamonix (Franţa), altitudine 1050 m.

Data : 25 ianuarie — 4 februarie 1924.

Participanţi : 294 sportivi din 17 ţări.

Sporturi în program : schi (18 km, 50 km, sărituri, combinată nordică), patinaj viteză (500 m, 1 500 m, 5 000 m, 10 000 m, combinată pe patru probe), patinaj artistic (bărbaţi, femei, perechi), bob (4—5 persoane), hochei pe gheaţă şi ca probe demonstrative: patrula militară şi curling.

Cel mai populat start : schi fond 18 km (47 concurenţi din 12 ţări).

Participarea feminină a fost admisă doar la proba de patinaj artistic.

Sportivii români nu au participat oficial. Doi boberi au luat însă startul în întrecerile preolimpice (Iorgu Arsene şi Tita Rădulescu) şi au urmărit ca spectatori probele oficiale.

Numită chiar şi în timpul desfăşurării sale **„săptămîna sporturilor de iarnă organizată cu ocazia celei de a VIII-a Olimpiade a erei moderne"** şi pusă sub înaltul patronaj al Comitetului Internaţional Olimpic, prima mare manifestaţie a sporturilor de iarnă a fost găzduită de celebra staţiune franceză de la poalele Mont-Blancului, Chamonix. Candidaseră şi alte staţiuni, dar Chamonix-ul a fost preferat fiindcă la acea dată era singura care, prin altitudinea sa (1050 m), garanta prezenţa zăpezii, avea un stadion de patinaj şi bune condiţii de cazare. Cu toate acestea, puţin a lipsit ca un val de căldură să zădărnicească toate pregătirile, cu cîteva zile înainte de data fixată (25 ianuarie) patinoarul fiind un adevărat lac. Gerul a sosit însă la timp şi, la 24 ianuarie, o sărbătoare populară a marcat deschiderea „săptămînii". Coloana celor aproape 300 de participanţi s-a format în piaţa oraşului şi a avut în frunte un grup al celebrilor ghizi din Chamonix.

Probele de schi, care au adunat la start peste o sută de participanţi, au fost în centrul atenţiei. La săriturile de pe trambulină (dominate de norvegianul **Jacob Tullin Thams**) s-au realizat salturi de 50 m. Numeroşi spectatori au urmărit şi întrecerile de patinaj, şi au fost impresionaţi de o norvegiancă — **Sonja Henie** — ce nu avea încă 12 ani, dar anunţa o viitoare mare campioană. La hochei (8 echipe prezente) canadienii au făcut o demonstraţie impresionantă, realizînd în primele trei meciuri eliminatorii un golaveraj de 88:0 (33—0 cu Cehoslovacia şi Elveţia şi 22—0 cu Suedia).

Peste 100 000 de spectatori au fost înregistraţi la această manifestaţie care, prin amploarea şi propaganda care a făcut-o sporturilor de iarnă, a depăşit net „jocurile nordice" şi celebrele întreceri de la Holmenkollen. Cifra, deosebită pentru data respectivă şi, în general, **succesul „săptămînii" de la Chamonix a făcut ca, în 1925, cu ocazia congresului C.I.O. de la Praga, să se hotărască instituirea jocurilor olimpice de iarnă ca o competiţie de sine stătătoare, organizată în acelaşi an olimpic ca şi cele de vară.** Totodată, „săptămîna sporturilor de iarnă de la Chamonix" a fost recunoscută ca prima ediţie a J.O. de iarnă, deschizînd ciclul olimpiadelor albe a căror amploare va spori continuu.

Gheorghe EPURAN

CAMPIONII EDIŢIEI

A devenit aproape regulă ca fiecare ediţie a Jocurilor Olimpice de vară sau de iarnă să evidenţieze un mare campion, fie prin numărul medaliilor cucerite, fie prin clasa excepţională demonstrată în proba respectivă.

Prima ediţie a J.O. de iarnă a fost dominată de doi mari campioni : **schiorul norvegian Torleif Haug şi patinatorul finlandez Clas Thunberg.**

TORLEIF HAUG (Norvegia). Supranumit la Chamonix „regele schiorilor olimpici", avea la data respectivă aproape 30 de ani (născut la 28 septembrie 1894). El a luat startul la toate cele patru probe de schi înscrise în program, reuşind (performanţă unică pînă astăzi) să cîştige trei **medalii de aur** (la 18 km, 50 km şi combinata nordică) **şi o medalie de bronz** (la sărituri); clasa sa excepţională este scoasă în evidenţă de faptul că în cursa de 50 km, plecînd din start cu numărul 23, a reuşit să sosească al 3-lea, depăşind 20 de concurenţi. Timpul său (3h44:32,0) a fost superior cu 21 de minute celui obţinut de cel mai bun schior suedez şi cu 2h41 superior ultimului clasat.

CLAS THUNBERG (Finlanda), născut la 5 mai 1893, avea deci aproape 31 de ani cînd a luat startul în cele patru probe de patinaj viteză de la Chamonix. Se antrenase însă la St. Moritz pentru a se acomoda cu altitudinea şi a reuşit o suită excepţională de rezultate : **3 medalii de aur** (1 500, 5 000 m şi combinata pe patru probe), **o medalie de argint** (10 000 m) **şi o medalie de bronz** (500 m). Acest **„Nurmi al zăpezii"** cum a fost supranumit, a adăugat acestui palmares excepţional încă 2 medalii de aur la J.O. din 1928 (500 şi 1 500 m), fiind pînă astăzi sportivul care a cucerit cele mai multe medalii la J.O. de iarnă.

AMINTIRI DE NEUITAT...

Un librar, Iorgu Arsene, a adus încă din 1914 un bob din Franţa, cu care cîteva ierni a uimit lumea din Rîmnicu Vîlcea. Bobul era tras de cai pe străzile oraşului, doar după 1920 amenajîndu-se un fel de pîrtie pe Dealul Capela...

Un al doilea bob, construit de localnici, a prilejuit primele întreceri, fără cronometru (boburile plecau deodată). Am fost şi eu printre tinerii din Rîmnic, atraşi de acest sport. Iorgu Arsene, remarcîndu-mă, m-a luat cu el în Franţa, la Chamonix.

Completîndu-ne echipajul cu trei brigadieri localnici, am reuşit să ne remarcăm în concursurile preolimpice şi ne-am întors cu trei cupe, expuse de Arsene în vitrina librăriei sale. La Jocurile Olimpice n-am putut lua startul oficial (eram doar doi), dar am urmărit cu interes întrecerile de bob şi pe cele de schi (eram şi schior). M-a bucurat faptul că atunci cînd începeau coborîrile la bob, spectatorii renunţau chiar la hochei şi veneau în jurul pîrtiei, un fel de şanţ, lung de 1800 m cu 9 viraje, care a provocat destule răsturnări.

Am urmărit cu mult interes probele de schi şi m-a impresionat uşurinţa cu care au învins norvegienii şi, în special, marele lor campion Haug, fără discuţie marea vedetă a concursurilor. Am de altfel — pe undeva — o fotografie cu acest supercampion. Impresiile au fost atît de puternice, încît de atunci şi pînă astăzi bobul a rămas pentru mine pasiunea nr. 1.

TITA RĂDULESCU
antrenor al lotului naţional de tineret

Norvegianul TORLEIF HAUG

Finlandezul CLAS THUNBERG (în dreapta)